

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Arne Viste
Markensringen 2
4052 RØYNEBERG

Deres ref.

Vår ref.
10/9539 - DHA

Dato
26.02.2013

Svar på spørsmål om Grunnloven § 110 og retten til arbeid

Vi viser til din henvendelse av 20. februar 2013, der du stiller spørsmål om Grunnlovens § 110 og dennes betydning for utenlandske borgere uten lovlig opphold i Norge. Grunnloven § 110 første ledd lyder som følger:

«Det paaligger Statens Myndigheder at lægge Forholdene til Rette for at ethvert arbeidsdygtigt Menneske kan skaffe sig Udkomme ved sit Arbeide.»

Denne bestemmelsen kom med sin nåværende ordlyd inn i Grunnloven i 1954 og er et utslag av vår tids sosiale ideer om statens plikt til å dra omsorg for individenes sosiale velferd. Gjennom § 110 pålegges myndighetene aktivt å arbeide for borgernes muligheter for inntektsgivende arbeid. Bestemmelsen gir imidlertid ikke juridiske rettigheter til enkeltindivider, og må sees på mer som en programerklæring. Bestemmelsen er ikke til hinder for at norske myndigheter kan nekte utenlandske borgere å ta arbeid i riket. Stortinget har lagt til grunn at Norge skal ha en regulert og kontrollert innvandring, og dette er nedfelt i utlendingslovens formålsparagraf, § 1 første ledd:

«Loven skal gi grunnlag for regulering av og kontroll med inn- og utreise, og utlendingers opphold i riket, i samsvar med norsk innvandringspolitikk og internasjonale forpliktelser.»

Det følger av utlendingslovens § 55 at utlendinger som ønsker å ta arbeid i Norge må ha oppholdstillatelse. Utlendinger uten gyldig oppholdstillatelse plikter å forlate landet. Det ville være i strid med dagens system, og en problematisk dobbeltkommunikasjon, dersom personer som ikke har lov til å være i Norge likevel får lov til å arbeide her.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4a
0484 Oslo

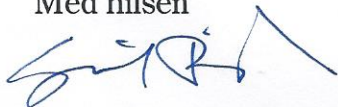
Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Innvandringsavdelingen
Telefaks
22 24 95 48

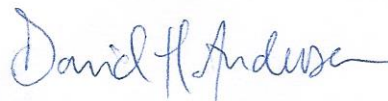
Saksbehandler
David H. Andersen
22245371
david.andersen@jd.dep.no

Avslutningsvis vil vi gi uttrykk for at vi setter pris på engasjementet ditt for medlemmer i en vanskelig livssituasjon.

Med hilsen

Sigurd Bordvik (e.f.)
rådgiver

David H. Andersen
førstekonsulent